

במשק

ממי לוה הבנק כשחסר לו

כסף: מדוע מסכים האוצר

בתוך שבועיים שלושה מגייסים הבנקים קרוב לשני מיליארד שקל מהציבור, וזוהי בהחלט עובדה יוצאת דופן משתי בחינות: הסכום הגדול והעיתוי הצפוי. ביחס לעיתוי כמעט ואין מנוס - התא-

סניף "בנק לאומי" בניו-יורק למה באמת צריכים הבנקים הרבה כסף

ריד האחרון הוא אמצע ספטמבר. יש רק לשאול שאלת תם: אם כך, מדוע לא יאפשרו לבנקים להאריך מועדי ההנפקה. על כך יש תשובה נוספת, מעניינת מאוד. חלק גדול מן הכסף שיוגייס יעבור לידיו הבטוחות של האוצר, כהלוואה זמנית ארוך. אם בנק ישראל והאוצר לא יכולים לגייס כספים מהציבור, באמצעות איגרות חוב, מדוע שלא יאשרו לבנקים הנפקות גדולות וצפופות, כדי שבתמורה יגיע חלק גדול מהכסף לקופתו הריקה של האוצר, ואולי יחליף חלק מן "ההזרמה"? זה באשר לעיתוי.

למה הבנקים צריכים כסף? תתפלאו, גם הבנקים החיים מעמלות וריבית ריאלית של עד 40%, זקוקים לכסף נוסף. הם טוענים, ובצדק, שההון העצמי שלהם מתכרסם בגלל האינפלציה, וככל שזו מהירה יותר, הכירסום רב יותר. ועוד משהו: בגלל המיסוי על הרווח הנומינלי - הון הבנק נשחק גם אם יש לו רווחים. הם גם רוצים להיראות יפים

האנטיילים - מקומות אקזוטיים, ה-מאפשרים להרוויח יותר, בפחות סיכון והרבה פחות מיסים.

חלק מהכסף שמוגייסים הבנקים מושקע בנכסים - סניפים גדולים יותר, מחשבים משוכללים יותר, מיבנים, ציוד ועוד. גם זו שיטה לברוח משחיקת הון.

כדי שאני ואתה נרצה לקנות את מניות הבנקים, הן צריכות להיות אטרקטיביות. וזה בדיוק מה שהבנקים עושים. הם מטפחים את המניות של עצי-מס, ואנו קונים, ובצדק.

מניות הבנקים מצטיירות בעיני הציבור, ושוב בצדק, כחברות סיכון וכמבטיחות רווח נאה. נסיון העבר מלמד, שאומנם כך הדבר. מניות הבנקים הגדולות מצטיירות כאיגרות-חוב הצמודות ב-120 או 130 אחוזים למדד; האופציות שלהן ב-10 אחוזים נוספים. או, זוהי הסיבה לכך שהבנקים זקוקים לכסף. שגם אנחנו נבנה.

הבורסה כסף, כסף, דע מאין באת ולאן אתה הולך

צפוף מאוד יהיה בבורסה השבוע ובשבוע הבא. כולם, אולי ליתר דיוק הרוב, רצים אל אשנבי הבנקים. בשבוע שעבר היה זה, "אי-די-בי פיתוח" עם החתמת יתר של פי עשרה. בשוק של היום זהו הישג. בסוף השבוע תהיה הנפקת הענק של בל"ל - 712 מיליון שקל. צפויה החתמת יתר של פי שלושה-ארבעה. בראשית השבוע הבא מגיע תורה של הנפקת בנק-הפועלים, גם זו בהיקף חסרת-תקדים - 600 מיליון שקל. החתמת היתר הצפויה היא של פי המישהי-שישה. אם נחשב אלו סכומי עתק, ולא רק על הנייר, יהיו מעורבים בשתי הניפקות אלה, נובל להבין מדוע כה רב מיספרם של אלה הטוענים, שהנפקות בהיקף כזה ובצפיפות כזו, אינן טובות לשוק-ההון.

יאכלו צפרדעים

יעשו מחזור

מאין יבואו סכומי עתק אלה? עכ"שיו כבר ברור יותר. רק חלק קטן יבוא מ"תחת לבלטות", רובו יבוא מתוך ה"שוק המישיני", או בלשון יום-יום, מ"ניירות הערך הנסחרים בבורסה. הכסף

מיחקנים

מי רשאי

להרים אותך?

המעלות כמובן. היא גם תוריד אותך מהקומה השמינית או ה-15, אם מתחרים אותה. אם לא, ואתה במיקרה או בכונה, גר בקומה השביעית עם נוף משגע, אך המעלות אינה פועלת, אז "הרימו" אותך. הקבלן חיפש מתקין מעליות זול, שהתקין אותה ונעלם. עכ"שיו היא עומדת. אין חלקי חילוף, ו"הדירה שלך שווה חצי. מי המשוגע ש-יטפס כמה פעמים ביום לקומה השביעית? לשכנים מלמטה פחות איכפת, הם מטפסים קומה אחת, או שתיים. זהו המצב. למה? כי כל אחד יכול להתקין מעלית, כל אחד יכול לתת שרות, אין צורך בהסכמה, ברישיון. מלבד בדיקה בטיחותית שיגרתית, אין צורך בכלום.

למה אין תקן מחייב למעליות? כי הדיונים תקועים במכון התקנים.

בארץ פועלות ארבע חברות גדולות לייצור והתקנה של מעליות. לכולן הסכמי-מיידע עם חברות בחו"ל. חברות אלה, "החושנית", "אלקטרה", "ישראלפסט", ו"חרות", מתקינות את רובן של 800 ה"מעליות המותקנות במשך השנה, בבתים בני ארבע קומות ויותר.

מי קובע איזו מעלית תותקן? הקבלן כמובן. ותתפלאו - הוא מחפש מעלית זולה. הוא מוריש אותה לדיירים וזו, רבותי, חתונה קתולית. חתונה בין ה"מעליות המותקנות במשך שנה.

ההבדל בין מעלית למכונית הוא ב"כיוון - המעלית נוסעת במאונך. את יבואני המכוניות מחייבים בתקן, במלאי חלפים, ברישיון-הפעלה, בנקודות-שרות ועוד. למעליות בארץ אין אבא חוקי. אין מי שיסמיך את הטכנאים, אין מי שיקבע החוקת מלאי חלפים, אין מי שיקבע מי מוסמך לתת שרות ולתחזק את המעלית.

איך להפסיד חצי

אחד מיועצי ההשקעות המתוחכמים אמר לי: תראה מה קורה, ומה יקרה. משקיעים מוכרים מתיקי ההשקעות שלהם מניות ברידה וקונים, נניה, "אי-די-בי פיתוח". במיקרה הטוב הם מקבלים 15% ממה שהזמינו. מה קורה ליתרת הכסף?

מחכים להנפקה של בל"ל ואחר-כך של בנק-הפועלים. גם בשני אלה יקבלו רק חלק קטן מההזמנה. התוצאה: לעור לא יוכלו להרוויח את מה שהפסידו על-ידי המכירות הראשונות בירידה, כדי לקנות את המניות החדשות.

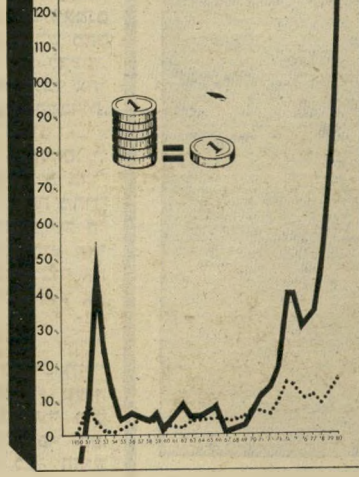
הסיפורים של השבוע

- מניה לא סחירה כמו, "אפריקה" עלתה חזק במחוזים קטנים, מה קרה? שימו לב לפעולות סביב קונצרן "כלל", לקראת הנפקת הזכויות.
- ושוב, "סחר", הפעילות גדולה. מח"זורים גדולים הסובבים סביב עצמם. לפי בי יש יד ורגל בעניין.
- בנק-הפועלים קונה בעקביות מנייות "שליינה". אולי לקרנות שלו? אפשר לתפוס טרמפ. חכו עד שהמכונית תיעצר. לאט-לאט.
- "חושנית" עלה ב-1000 נקודות! ח"ר, מה קרה, מי יאכל אותה?
- "עוז השקעות" - משתגע. אלפי נקודות במחוזים קטנים. אתם כבר מכירים את התיאוריה שלי. אולי, "עוז", אבל איפה ההשקעה?
- אתם אוהבים תמרוקים? משהו קורה ב"תיא". קבוצה של ספקולנטים התלבשה על המניה, אוספת לאט סחור. רה, כן, לאט, ובסוף יריצו אותה, כדי שאנחנו נאכל אותה.
- "התכוף" - גם כן מסוג המניות שאני אוהב. מספרים לי שקיבלו עבירי דות גדולות הקשורות בשדות התעופה אישם בדרום. אז יש חברה שאוספים סחורה. דחוף מאוד, לא תכוף.

עוד משהו

נשאר עוד קצת מקום, והפעם אני מגיש לכם אינפורמציה חסויה: קרנות הנאמנות, לא כולן, התחילו ללכת על ניירות ספקולטיביות. למה? כי הם מוכרחים להרים את הקרנות, הם מחפשים השקעות קטנות, פחות או יותר בטוחות. לפעמים פחות, לפעמים יותר. ועוד דבר חשוב: אם השבוע התיינה התייקרויות נוספות - או אולי בשבוע הבא, מה שנראה יותר סביר - יעלו המצודים, כמו תמיד. אז מה כדאי, צמודים ברידה, או הנפקות בעלייה?

ספרים איך אנחנו נראים

רע מאוד! תסתכלו בתרשים. הקו השחור שמטפס מהר - זאת האינפלציה שלנו החל מ-1950 ועד 1980. הקו המרור סק - זהו מוצע האינפלציה בעולם. נראה הרבה יותר טוב.

וזאת למעשה כל התורה על תרשים אחד. איך הגענו לכך ומה צריך לעשות כדי לתקן את המעוות, נמצא בסיפורו של ב"ר יעקב ארנון, "משק בסיחור", בהוצאת הקיבוץ-המאוחד.

זהו ספר כיס המכיל 186 עמודים, הרבה טבלות ודיאגרמות. אפשר לגמור אותו בשעת-יש-שלוש, להפוך הרבה יותר חכם, בעיקר בימי שישי, כשהחברה מת-

אינפלציה בישראל ובעולם קו שחור - ישראל. קו מרוסק - העולם